

PROGRAM ZAJĘĆ KOREKCYJNO-KOMPENSACYJNYCH

Autorzy programu: mgr Agnieszka Piórkowska, mgr Aleksandra Radziewska,
mgr Patrycja Świerkosz (pedagogzy szkolni)

Tytuł programu:

„Z ortografią na TY” – zajęcia dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu.

Cele programu:

Cel główny:

- wyrównywanie deficytów rozwojowych,

Cele bezpośrednie:

- podniesienie poziomu sprawności funkcji wzrokowych celem polepszenia zapamiętywania obrazu graficznego wyrazów,
- podniesienie poziomu sprawności funkcji słuchowych,
- podniesienie poziomu sprawności funkcji przestrzennych oraz ruchowych celem polepszenia poziomu graficznego pisma
- podniesienie poziomu umiejętności czytania ze zrozumieniem
- usprawnienie pamięci oraz koncentracji uwagi
- wdrażanie do samokontroli poprzez usprawnianie umiejętności dostrzegania i korygowania popełnianych błędów
- doskonalenie umiejętności stosowania reguł ortograficznych
- doskonalenie umiejętności radzenia sobie ze stresem w szczególności podczas prac pisemnych (klasówka, egzamin)
- wzmocnienie poczucia własnej wartości
- wzmocnienie motywacji do pracy

Osoby współpracujące w realizacji programu: rodzice, wychowawca, nauczyciel polonista, nauczyciele przedmiotowi, pracownicy PPP

Czas realizacji programu: 1-3 lata, jeden raz w tygodniu, po jednej godzinie (60 minut)

Adresaci programu: uczniowie klas gimnazjalnych (klasy 1-3)

Działania związane z przygotowaniem i realizacją programu:

Czynności przygotowawcze:

- analiza opinii z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
- zgromadzenie informacji o uczniu pochodzących od rodziców wychowawcy, nauczyciela polonisty, nauczycieli przedmiotowych,
- ustalenie terminów spotkań oraz zapoznanie z nimi dziecka i rodziców,
- uzyskanie zgody rodziców na udział dziecka w zajęciach,
- zawarcie kontraktu pomiędzy uczniem a terapeutą,
- zgromadzenie odpowiednich materiałów i pomocy dydaktycznych,
- przeprowadzenie testu diagnozującego.

Realizacja programu:

Lp	Tytuł modułu	Czas realizacji	Koordynator zadania	Osoby/ instytucje współpracujące	Uwagi
1.	Zajęcia wstępne. - zapoznanie ucznia i rodziców z celami zajęć; - przedstawienie metodyki pracy z uczniem; - podpisanie kontraktu; - przeprowadzenie testu sprawdzającego umiejętności ucznia w zakresie ortografii (test diagnozujący)	45 minut	Osoba prowadząca	Rodzice	
2.	Zajęcia integracyjne w oparciu o ćwiczenia z zakresu pedagogiki zabawy.	45 minut	Osoba prowadząca		
3.	Ćwiczenia usprawniające funkcje wzrokowe: - rozsypanki wyrazowe; - dyktanda graficzne w oparciu o instrukcję pisemną ; - loteryjki wyrazowe; - wyszukiwanie podobieństw i różnic między obrazkami; - układanie według wzoru, w oparciu o zapamiętany wzór lub bez wzoru; - mandale; - kreślenie kształtów graficznych poprzez łączenie wyznaczonych punktów; - eliminatki - wykreślanek; - uzupełnianie opuszczonych elementów literowych w tekście; - wyszukiwanie ukrytych wyrazów; - wyodrębnianie wyrazów w zdaniach ; - statki wyrazowe, itd. Ćwiczenia pamięci wzrokowej: - odtwarzanie z pamięci uprzednio widzianych wzorów, rysunków, elementów graficznych; - wyszukiwanie zmian w zapamiętanym obrazie; - gry typu memory, itd.	Ok.10 minut podczas każdego zajęcia	Osoba prowadząca	Rodzice	
4.	Ćwiczenia usprawniające funkcje słuchowe: - słuchowe różnicowanie par wyrazów; - słuchowe różnicowanie głosek opozycyjnych; - wyodrębnienie wyrazów ze zdań; - podział wyrazów na sylaby; - budowanie ciągów wyrazowych;	Ok.10 minut podczas każdego zajęcia	Osoba prowadząca	Rodzice	

	<ul style="list-style-type: none"> - loteryjki wyrazowe; - pisanie ze słuchu; - dyktanda graficzne w oparciu o instrukcję ustną; - tworzenie rymów; <p>Ćwiczenia pamięci słuchowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nauka wierszy lub krótkich fragmentów prozy; - powtarzanie ciągu wyrazów, prostych zdań, układów liczb, itd. 				
5.	<p>Ćwiczenia usprawniające funkcje przestrzenne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ćwiczenia utrwalające autoorientację oraz schemat ciała: prawa, lewa strona ciała: <ul style="list-style-type: none"> - przez naśladowanie; - wg schematu rysunkowego; - zgodnie z instrukcją; ▪ ćwiczenia orientacji w przestrzeni : <ul style="list-style-type: none"> - wykonywanie poleceń według instrukcji , pokazu; - rysowanie pod dyktando; - uzupełnianie rysunków pod dyktando; ▪ równoważenie stron ciała: <ul style="list-style-type: none"> - ćwiczenia równoważne; - leniwa ósemka; - elementy Dennisona; - rysowanie oburącz; 	Ok.5 minut podczas każdego zajęcia	Osoba prowadząca	Rodzice, nauczyciele wf	
6.	<p>Ćwiczenia usprawniające funkcje ruchowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ćwiczenia ogólnej sprawności ruchowej: <ul style="list-style-type: none"> - usprawnienie koordynacji ruchowej i kontroli nad własnym ciałem (bieganie, podskoki, ćwiczenia równoważne, przeskakiwanie, itp.) - rozluźnianie napięć mięśniowych (wymachy, krążenie ramion; elementy Dennisona) - ćwiczenia mające na celu uzyskanie ruchów celowych (rzucanie i chwytanie piłki, rzuty do celu, tory przeszkód, itp.) ▪ ćwiczenia małej motoryki: <ul style="list-style-type: none"> - ćwiczenia precyzji ruchów palców i rąk (praca z nożyczkami, wydzieranki, wycinanki, praca z masą solną, papierową, elementy origamii) - ćwiczenie ruchów nadgarstka (skakanie na skakance, zwijanie wełny) 	Ok.10 minut podczas każdego zajęcia	Osoba prowadząca	Rodzice, nauczyciele wf, nauczyciel sztuki	

	<ul style="list-style-type: none"> • ćwiczenia grafomotoryczne - ćwiczenie dużych ruchów pisarskich oraz ruchów rozmachowych (kreślenie ruchów i liter w powietrzu; kreślenie form kredą na tablicy, pędzlem na kartonie, węglem, pogrubianie konturów; zamalowywanie powierzchni); - ćwiczenia usprawniające mięśnie dłoni i drobne mięśnie palców: (kolorowanie małych powierzchni; kopiowanie; rysowanie po wzorze, labirynty, zamalowywanie małych pól według oznakowania; - ćwiczenie płynnych ruchów pisarskich: (kreślenie szlaczek, elementów literopodobnych, rysowanie po śladzie); 				
7.	<p>Ćwiczenia integrujące poszczególne funkcje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej: <ul style="list-style-type: none"> - rozsypanki wyrazowe; - domino wyrazowe; - loteryjki wyrazowe; - układanie pociętych obrazków, widokówek; - łączenie punktów; ▪ ćwiczenia koordynacji wzrokowo-słuchowej: <ul style="list-style-type: none"> - wypisywanie wyrazów zaczynających się na tę samą sylabę; - łączenie wyrazów rymujących się; - odszyfrowywanie zdań (rozdzielenie zbitych wyrazów w zdaniu); - tworzenie rymów do zapisanych słów; 	Ok.10 minut podczas każdego zajęcia	Osoba prowadząca	Rodzice, nauczyciele polonisty, nauczyciele przedmiotowi	
8.	<p>Ćwiczenia sfery motywacyjno-emocjonalnej ucznia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Motywowanie ucznia do pracy korekcyjnej; - Wzmacnianie poczucia własnej wartości; - Doskonalenie umiejętności radzenia sobie ze stresem; - Uczenie technik relaksacyjnych, elementów ćw. wg Dennisona 	Ok.5 minut podczas każdego zajęcia	Osoba prowadząca	Rodzice, nauczyciele polonisty, nauczyciele przedmiotowi	

9.	<p>Terapia specyficznych trudności w pisaniu i czytaniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ćwiczenia w zakresie czytania: <ul style="list-style-type: none"> - czytanie na przemian z terapeutą; - czytanie po cichu; - czytanie głośne; ▪ ćwiczenie czytania ze zrozumieniem: <ul style="list-style-type: none"> - szukanie ukrytych wyrazów w innych wyrazach; - streszczanie krótkich tekstów; - uzupełnianie tekstów z lukami; - wykonywanie poleceń wg pisemnej instrukcji; - odpowiadanie na pytania związane z przeczytany tekstem ▪ ćwiczenie w zakresie pisania: <ul style="list-style-type: none"> - pisanie z pamięci; - przepisywanie; - pisanie ze słuchu; - pisanie krótkich zdań; ▪ ćwiczenia z zakresu znajomości zasad ortografii oraz umiejętności ich praktycznego zastosowania: <ul style="list-style-type: none"> - przypomnienie i utrwalenie zasad pisowni; - ćwiczenia w stosowaniu reguł ortograficznych w praktyce- ćwiczenia ortograficzne, dyktanda, pisanie z pamięci, itp.) 	<p>Ok.10 minut podczas każdego zajęcia</p> <p>Ćwiczenia ortograficzne realizowane są w modułach: 3,4,5,6,7</p>	<p>Osoba prowadząca</p>	<p>Rodzice, nauczyciele polonistów, nauczyciele przedmiotowi</p>	
----	---	--	-------------------------	--	--

UWAGI:

Dobór konkretnych ćwiczeń uzależniony jest od specyfiki problemów poszczególnych uczniów.

Czynności związane z zakończeniem programu:

- Podsumowanie przebiegu zajęć z uczniami; przekazanie wskazówek do dalszej pracy w domu oraz w razie potrzeby kontynuacja zajęć;
- Poinformowanie rodziców o efektach prowadzonych zajęć;
- Konsultacje z innymi nauczycielami na temat postępów ucznia;

Oczekiwane efekty programu:

- Nabycie umiejętności wytworzenia automatycznych powiązań między obrazem słuchowym słowa a jego obrazem wzrokowym oraz realizacją graficzną;
- Wzrost sprawności funkcji wzrokowych;
- Wzrost sprawności funkcji słuchowych;
- Wzrost sprawności funkcji przestrzennych oraz ruchowych;
- Wzrost poziomu umiejętności czytania ze zrozumieniem;
- Usprawnienie pamięci oraz koncentracji uwagi;
- Nabycie umiejętności dostrzegania i korygowania popełnianych błędów;
- Podniesienie poziomu umiejętności stosowania zasad ortograficznych w praktyce;
- Podniesienie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych (podczas prac pisemnych);
- Wzrost poczucia własnej wartości;

- Podniesienie motywacji do nauki;

Ewaluacja Programu:

- Przeprowadzenie testu diagnozującego na początku wdrażania programu oraz po jego przeprowadzeniu- porównanie wyników;
- Rozmowa z uczniami na temat ich opinii o przeprowadzonych zajęciach;
- Konsultacje z rodzicami oraz nauczycielami na temat postępów uczniów;

Literatura:

- Bogdanowicz M., Adryjanek A.: Uczeń z dysleksją w szkole, Gdańsk 2004
- Częścikowie A. J.: Ortografia, co do głowy trafia, Gdańsk 1997
- Jastrząb J.: Usprawnienie funkcji percepcyjno-motorycznych dzieci dyslektycznych, Warszawa 1990
- Kaszuba-Lizurej A.: W krainie ortografii. Zeszyt 1 i 2, Gdańsk 2005
- Pyczek E. Pyczek A.: 50 ortograficznych limeryków nie tylko dla dyslektyków, Gdańsk 2005
- Saduś Z.: Zeszyt ćwiczeń do nauki ortografii. ó-u, rz-ż, ch-h , Opole 2000
- Studnicka J.: Ortografii. Zeszyty ćwiczeń dla gimnazjalistów i uczniów szkół ponadgimnazjalnych, Gdynia 2003
- Zakrzewska B.: Jeszcze potrenujemy, Warszawa 1998
- Zakrzewska B.: Ortografia- Twój sukces !, Warszawa 1998
- Zakrzewska B.: Trudności w czytaniu i pisaniu, Warszawa 1996